

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoCsp/23/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120209252
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8120209252.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochta v spore žalobcu: E. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. X. XX, XXX XX J., právne zastúpeného: JUDr. Matúš Motyka, advokát, so sídlom Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, IČO: 50 487 108, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpenému advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o primerané finančné zadostučinenie, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 20Csp/136/2020-62 zo dňa 15.03.2021 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. okrem výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 700 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobcovi priznal voči žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu z priznanej sumy 700 eur s tým, že o ich výške rozhodne uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Súd prvej inštancie tak rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobca domáhala primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1.175,55 eur s poukazom na konanie vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9Csp/39/2020 o zaplataenie sumy 1.964,52 eur s príslušenstvom, v ktorom bol žalobca, tam v pozícii žalovaného úspešný a rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 10.06.2020.

3. Prvoinštančný súd rozhodol o žalobe citujúc ust. § 1 ods. 1, § 3 ods. 3 a 5 z. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a po vykonanom dokazovaní skonštatoval, že medzi stranami nebolo sporné, že vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským. V predmetnej veci si žalobca uplatnil nárok na primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.175,55 eur v súlade s ustanovením § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Podľa poslednej vety ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 14.05.2020, sp. zn. 9Csp/39/2020 zamietol žalobu, ktorou sa v tomto konaní žalovaný domáhal zaplataenia sumy 1.964,52 eur. Súd v konaní dospel k záveru, že úver je bezúročný a bez poplatkov z dôvodu toho, že žalovaný neskúmal bonitu žalobcu. Súd mal za to, že v danom prípade porušením práva a povinnosti žalovaným je to, že žalovaný porušil zákonnú povinnosť posúdiť

schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver upravenú v § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch. Keďže žalovaný preukázateľne porušil právo žalobcu a žalovaný sa úspešne bránil na súde, dôsledkom takéhoto porušenia je aj úspešné uplatnenie práva spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie. Súd teda dospel k záveru, že sú splnené podmienky k tomu, aby bolo žalobcovi priznané primerané finančné zadosťučinenie.

4. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, tak pre žalobcu bude primerané finančné zadosťučinenie vo výške 700 eur. Túto sumu považoval súd za primeranú s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa. Priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, je určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal. Súd však nesúhlasil s výškou primeraného zadosťučinenia, akú si žalobca uplatnil. Vzhľadom na okolnosti veci, ujmu, ktorá bola žalobcovi spôsobená (musel sa brániť na súde), súd ustálil ako dôvodnú, primeranú a zodpovedajúcu všeobecnej predstave spravodlivosti výšku primeraného finančného zadosťučinenia v sume 700 eur, a preto v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Súd pri výške priznaného zadosťučinenia zohľadnil aj sumu, ktorú si žalovaný v pôvodnom konaní uplatnil.

5. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 2 v spojení s § 262 CSP.

6. Proti uvedenému rozsudku a čo do výrokov I. a III. v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Odvolanie odôvodňoval ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. V odvolaní tvrdil, že predpokladom pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je porušenie spotrebiteľových práv a povinností, pričom sám vyvíja iniciatívu ako túto situáciu odvrátiť a zabezpečiť si súdnym rozhodnutím ochranu. Spotrebiteľove práva a povinnosti však neboli žiadnym spôsobom poškodené úverovou zmluvou, spotrebiteľ žiadne poškodenie neprezentoval. Predmetom konania vedeného pod sp. zn. 9Csp/39/2020 bolo zaplatenie dlžnej sumy, ktorú si v postavení žalobcu uplatňoval žalovaný od žalobcu ako žalovaného. V konaní rozhodol súd rozsudkom, ktorým žalobu zamietol, čo v žiadnom prípade nemožno vyhodnotiť ako úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností. Preto absentuje prvý predpoklad nevyhnutný pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, a to úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností žalobcom ako spotrebiteľom na súde. Ďalšou podmienkou, ktorú je potrebné v zmysle ust. § 3 ods. 5 z. č. 250/2007 Z.z. splniť, je porušenie práv a povinností ustanovenej týmto zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Nestačí len samotné porušenie tohto zákona, ale súčasne aj porušenie práv alebo povinností ustanovených inými predpismi. Žalobca neuviedol, akým spôsobom mal žalovaný práva alebo povinnosti žalobcu ako spotrebiteľa poškodiť. Konštatovanie, že žalovaný pri uzatvorení úverovej zmluvy neskúmal bonitu klienta, považuje za nepravdivé a zavádzajúce. Žalovaný skúmal jednak príjmy a výdavky žalobcu a taktiež dopytoval aj registre SOLUS, NRKI a Ministerstvo vnútra SR s požiadavkou, či nejde o odcudzené doklady. V žiadnom prípade nemožno správanie žalovaného pri preverovaní bonity žalobcu považovať za hrubé porušenie povinnosti, ktorá je striktnie definovaná vyššie citovaným zákonným ustanovením. Poukázal, že účelom a zmyslom ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je odškodniť spotrebiteľa za diskomfort, ktorý nastal z dôvodu, že spotrebiteľ sa rozhodol uplatniť ochranu proti porušeniu práv a povinností zo strany dodávateľa na súde a v tomto konaní bol úspešný. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. V konaní je nevyhnutné skúmať aj hľadisko primeranosti uplatneného nároku. Účelom priznania primeraného finančného zadosťučinenia pri porušení práv nemá byť na jednej strane len odradenie dodávateľa od nekalých praktík, ale na druhej strane nemá byť ani nástrojom obohatenia sa pre druhú stranu sporu. Vyplatenie sumy vo výške 700 eur považuje za nedôvodné, nepreukázané a v rozpore s cieľom normy, ktorú zákonodarca sledoval, keďže žalobca nezaplatil ani samotnú istinu poskytnutého úveru. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. K odvolaniu žalovaného sa žalobca vyjadrila tak, že rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 14.05.2020 č.k. 9Csp/39/2020-159, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10.06.2020, žalobca úspešne uplatnil porušenie noriem spotrebiteľského práva, keď nebol zaviazaný k povinnosti zaplatiť žalovanému pohľadávku vo výške 1.964,52 eur a príslušenstvom, ktorá vyplýva zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.10.2015 uzatvorenej so žalovaným. Žalobca v súdnom konaní úspešne uplatnil porušenie

povinnosti uvedenej v § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch. Proti tomuto rozsudku žalovaný nepodal ani odvolanie. Napriek tomu žalovaný argumentuje tým, že porušenie práv alebo povinnosti nebolo preukázané. Ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa žiadnym spôsobom nešpecifikuje a nerozlišuje, či spotrebiteľ musí byť v pozícii žalobcu alebo žalovaného. Podmienkou je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti na súde. V súvislosti s napádanou výškou priznaného finančného zadosťučinenia uviedol, že v súčasnosti neexistuje exaktné kritérium ani vzorec pre stanovenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia. Aj za situácie, že nedošlo k úhrade istiny vo výške 2.800 eur, ale len sumy 2.487,70 eur, dlžný zostatok istiny predstavoval sumu 312,30 eur, avšak ani túto si žalovaný pred súdom neobhájil a žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá. Ak by sa žalobca pred súdom nebránil, hrozila by mu majetková ujma vo výške 1.652,22 eur ako rozdiel medzi nedôvodne uplatnenou pohľadávkou vo výške 1.964,52 eur a zostatkom na úverovej istine vo výške 312,30 eur. Je všeobecne známe, že u žalovaného sa nejedná o ojedinelé nerešpektovanie noriem spotrebiteľského práva. Primerané finančné zadosťučinenie v priznanej výške 700 eur považuje vo vzťahu k žalobcovi za adekvátne a vo vzťahu k žalovanému ako dodávateľovi za účinný, primeraný a odradzujúci prostriedok nápravy. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

8. Žalovaný sa k replike žalobcu k jeho odvolaniu už nevyjadril.

9. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie boli podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajskému súdu v Prešove dňa 04.11.2021 a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

10. Odvolací súd s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP uvádza, že v celom rozsahu sa stotožňuje s odôvodnením napadnutých výrokov I. a III. rozhodnutia, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Len na doplnenie a zdôraznenie správnosti, ako aj k odvolacím dôvodom uvádza, že napadnutý rozsudok spĺňa zákonné predpoklady riadneho odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 220 CSP. Odvolacia námietka žalovaného, že napadnutý rozsudok nezodpovedá preukázaným skutkovým okolnostiam, preukazujúcich základ nároku, je nedôvodná. Je potrebné zdôrazniť, že žalobca si svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie uplatňuje v súvislosti s konaním Okresného súdu Prešov vo veci sp. zn. 9Csp/39/2020, v ktorom bol úspešný žalobca, keď súd žalobu žalovaného v tomto konaní zamietol. Z odôvodnenia uvedeného rozsudku jednoznačne vyplýva, že žalobca žiadne doklady o skúmaní bonity žalovaného (v tomto konaní žalobcu) nepredložil, je preto zrejmé, že vyššie uvedeným spôsobom zodpovedajúcim odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity dlžníka žalobca (v tomto konaní žalovaný) nepostupoval. Súd teda dospel k záveru, že poskytnutý úver je bez úrokov a bez poplatkov a k jeho predčasnemu zosplateniu nedošlo. Voči uvedenému rozsudku sa žalovaný neodvolal. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 10.06.2020.

11. V spotrebiteľských vzťahoch určité povinnosti vznikajú aj dodávateľom. Jednou z týchto povinností je i povinnosť upravená v ustanovení § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Vychádzajúc z tohto ustanovenia proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde a toto je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.

12. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia, je potrebné dodať, že ustálenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je na základe úvahy súdu, ktorý v predmetnej veci svoje myšlienkové pochody náležite odôvodnil aj čo sa týka uvedeného, pričom súd druhej inštancie nemôže bezdôvodne vstúpiť do jeho úvahy.

13. Keďže v odvolaní sa namieta nesprávne právne posúdenie veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny, t.j. náležitý právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. O nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie v predmetnom konaní však nejde. Súd prvej inštancie správne aplikoval príslušné právne predpisy na zistený skutkový stav.

14. Judikatúra súdov, vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.05.1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997 - III.). Odvolací súd preto so zreteľom na vyššie uvedené nepovažoval za potrebné zaoberať sa aj inými odvolacími námietkami, ktoré neboli spôsobilé privodiť pre odvolateľa priaznivejšie rozhodnutie.

15. Z týchto dôvodov odvolací súd považoval odvolanie žalovaného za nedôvodné, a preto rozsudok v napadnutej časti, t.j. vo výrokoch I. a III., súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP.

16. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a nasl. CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi bol voči v odvolacom konaní neúspešnému žalovanému priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov odvolacieho konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).